

Ivetas Kažokas redzējums un motivācija MK-NVO Memoranda padomei

2022.gada 11.aprīlī

Piesaka: Sabiedriskās politikas centrs PROVIDUS

Redzējums par Memoranda īstenošanas attīstību

Trīs galvenie punkti:

1. Jāpanāk, lai valsts pārvalde un politiķi rēķinātos ar NVO gan veicot nozīmīgas reformas, gan plānojot budžetu un investīcijas.
2. Jāatrisina NVO finansējuma "bedre", kas radīsies jau 2024.gadā, kad vairs nebūs Aktīvo iedzīvotāju fonda.
3. Jāpanāk, lai reālas iesaistes iespējas tiek veidotas jau brīdī, kad kāds likumprojekts ir tikai idejas stadijā.

(Ne)rēķināšanās ar NVO.

Ko nedrīkst pieļaut?

Kā panākt, lai valsts pārvalde un politiķi rēķinās ar NVO?

Mums vajag labāk koordinēties!

Labāka NVO savstarpējā darba koordinācija komunikācijā ar valdību. Tas nozīmē beidzot ieviest jauno MK-NVO Memoranda padomes modeli, kas paredzēja arī finansējumu Latvijas Pilsoniskajai Aliansei kā šīs Padomes sekretariātam. Tur ir arī pastāvīgi funkcionējošas darba grupas strīdu risināšanai starp NVO un ministrijām, kā arī ilgtermiņa risinājumu izstrādei.

Nemānam paši sevi!

Augsti profesionāls NVO darbs dažādās uzraudzības un izpildes komisijās ir iespējams tikai tad, ja šīm NVO par šo darbu ir paredzēta vismaz izdevumu kompensācija. Tādēļ jācīnās par to, lai šādas kompensācijas būtu. Tad būs arī kvalitāte un laba reputācija, pateicoties šai kvalitātei.

Kur ir atbildīgais ministrs?

No premjera atkal un atkal jāprasa skaidrība un atbildība par to, ka joprojām nav politiski atbildīgās amatpersonas par pilsoniskās sabiedrības attīstības jautājumiem. Tas ir iemesls, kādēļ neviena partija nejūtas politiski atbildīga par pilsoniskās sabiedrības stiprināšanu un kvalitatīvu pilsonisko dialogu.

NVO finansējums. Ko nedrīkst pieļaut?

Kur meklēt risinājumus NVO finansējuma “bedrei”?

- Skaudrā patiesība: jau nākamgad nevienai organizācijai vairs nebūs pieejams līdzšinējais, daudzām organizācijām kritiski svarīgais Aktīvo iedzīvotāju fonda finansējums un vietā nekas līdzīgs, par spīti valdības solījumiem, nav saprogrammēts. Daudzām organizācijām tas nozīmē labākajā gadījumā darbības panīkumu, sliktākajā - galu.
- Jāuzstāj, lai valdība beidzot izveidotu tādas valsts budžeta atbalsta programmas NVO, kas ļautu NVO profesionāli strādāt.

Konsultēšanās ar NVO valdībā un ministrijās? Ko nedrīkst pieļaut?

Kā panākt konsultācijas ar sabiedrību agrīnākā stadijā?

- Jāuzstāj uz to, ka sabiedriskās konsultācijas jāplāno jau tad, kad jauns likumprojekts vai cits dokuments ir tikai IDEJAS stadijā. Tālāk ir vesela virkne instrumentu: domnīcas, diskusiju dokumenti, sabiedriskās apspriedes
- Kā kvalitatīvi organizētu konsultāciju standarts jāuzstāda kaut vai centieni iesaistīt likumprojektu un citu dokumentu izstrādē ne tikai nozares aktīvākās organizācijas, bet arī mazāk pārstāvētās grupas un sabiedriskā labuma organizācijas.

Ko no Ivetas Kažokas var un ko nevar sagaidīt Memoranda padomē?

VAR SAGAIÐĪT: turēšu fokusā šīs trīs jautājumu grupas, pie katras izdevības tās atgādinot un piedāvājot risinājumus.

NEVAR SAGAIÐĪT: ka daudz laika varēšu veltīt citiem ar NVO saistītiem jautājumiem.